

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας : Προεδρείο

Αποδέκτης : Συνέλευση

Θέμα : Προσχέδιο Συνταγματικής Συνθήκης

Διαβιβάζεται συνημμένο το προσχέδιο Συνταγματικής Συνθήκης που κατήρτισε το Προεδρείο της Συνέλευσης και το οποίο θα παρουσιάσει ο Πρόεδρος στην Ολομέλεια της 28ης Οκτωβρίου 2002.

Προσχέδιο

[Ο σκοπός αυτού του εγγράφου είναι να σκιαγραφήσει τη διάρθρωση μιας ενδεχόμενης συνθήκης. Στο πρώτο μέρος, η εισαγωγή ή μη ορισμένων άρθρων καθώς και το συγκεκριμένο περιεχόμενο άλλων θα εξαρτηθεί από τις εργασίες της Συνέλευσης. Ως εκ τούτου, η εισαγωγή ορισμένων άρθρων στο κείμενο αυτό δεν προδικάζει τις συζητήσεις της Συνέλευσης].

ΣΥΝΘΗΚΗ

ΘΕΣΠΙΖΟΥΣΑ ΕΝΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

A. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Τίτλος I: Ορισμός και στόχοι της Ένωσης

- Άρθρο 1   Ίδρυση της [Ευρωπαϊκής Κοινότητας, Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης, Ενωμένης Ευρώπης]¹.
- Άρθρο 2   Οι αξίες της.
- Άρθρο 3   Οι στόχοι.
- Άρθρο 4   Η νομική προσωπικότητά της.

Τίτλος II: Η ιθαγένεια της Ένωσης και τα θεμελιώδη δικαιώματα

- Άρθρο 5   Η ιθαγένεια της Ένωσης.
- Άρθρο 6   Ο χάρτης των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

---

¹   Η μνεία της «Ένωσης» θα αντικατασταθεί σ' ολόκληρο το κείμενο από μνεία της «Ευρωπαϊκής Κοινότητας», της «Ευρωπαϊκής Ένωσης», των «Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης» ή της «Ενωμένης Ευρώπης» αν αποφασιστεί ν' αλλάξει το όνομα της Ένωσης.

Τίτλος III: Οι αρμοδιότητες και οι δράσεις της Ένωσης

- Άρθρο 7 Οι θεμελιώδεις αρχές: κατανομή αρμοδιοτήτων, επικουρικότητα, αναλογικότητα.
- Άρθρο 8 Η τήρηση των θεμελιωδών αρχών: τα όρια των κατ' απονομήν αρμοδιοτήτων. Έλεγχος της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Υπεροχή του Δικαίου της Ένωσης. Διαχρονική ανέλιξη.
- Άρθρο 9 Οι κατηγορίες των αρμοδιοτήτων: ορισμός.
- Άρθρο 10 Οι αποκλειστικές αρμοδιότητες.
- Άρθρο 11 Οι συντρέχουσες αρμοδιότητες.
- Άρθρο 12 Οι τομείς υποστηρικτικών δράσεων.
- Άρθρο 13 Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας, Κοινή Πολιτική Άμυνας, πολιτική σε θέματα αστυνομίας και ποινικής δικαιοσύνης.

Τίτλος IV: Τα Όργανα της Ένωσης

- Άρθρο 14 Ενιαίο θεσμικό πλαίσιο διέπον τόσο τις δράσεις της Ένωσης όσο και τις από κοινού ασκούμενες εντός του ενωσιακού πλαισίου δράσεις των κρατών μελών.
- Άρθρο 15 Ευρωπαϊκό Συμβούλιο: σύνθεση, ρόλος, καθήκοντα.
- Άρθρο 15α Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.
- Άρθρο 16 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: σύνθεση, εξουσίες.
- Άρθρο 17 Συμβούλιο: σύνθεση, εξουσίες.
- Άρθρο 17α Προεδρία του Συμβουλίου.
- Άρθρο 18 Επιτροπή: σύνθεση, εξουσίες (αποκλειστικό δικαίωμα πρωτοβουλίας).
- Άρθρο 18α Προεδρία της Επιτροπής.
- Άρθρο 19 Συνέδριο των Λαών της Ευρώπης.
- Άρθρο 20 Δικαστήριο.
- Άρθρο 21 Ελεγκτικό Συνέδριο.
- Άρθρο 22 Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
- Άρθρο 23 Συμβουλευτικά όργανα της Ένωσης.

Τίτλος V: Υλοποίηση των δράσεων της Ένωσης

- Άρθρο 24 Μέσα της Ένωσης, π.χ. ευρωπαϊκοί νόμοι, νόμοι-πλαίσιο, ευρωπαϊκές αποφάσεις (ο ακριβής κατάλογος θα απηχεί τα αποτελέσματα των εργασιών της Ομάδας Εργασίας IX).
- Άρθρο 25 Νομοθετικές διαδικασίες: έκδοση νόμων και νόμων-πλαίσιο.
- Άρθρο 26 Διαδικασίες έκδοσης αποφάσεων.
- Άρθρο 27 Διαδικασίες έκδοσης εκτελεστικών μέτρων.
- Άρθρο 28 Διαδικασίες υλοποίησης υποστηρικτικών δράσεων (συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων) και εποπτείας της εκτέλεσής των.
- Άρθρο 29 Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας.
- Άρθρο 30 Κοινή Πολιτική Άμυνας.
- Άρθρο 31 Πολιτική αστυνομικών και ποινικών θεμάτων.
- Άρθρο 32 Ενισχυμένη συνεργασία.

Τίτλος VI: Δημοκρατικός βίος της Ένωσης

- Άρθρο 33 Αρχή της δημοκρατικής ισότητας των πολιτών της Ένωσης.
- Άρθρο 34 Αρχή της συμμετοχικής δημοκρατίας.
- Άρθρο 35 Ενιαίος εκλογικός νόμος για την εκλογή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- Άρθρο 36 Διαφάνεια των νομοθετικών εργασιών της Ένωσης.
- Άρθρο 37 Κανόνες ψηφοφορίας των θεσμικών οργάνων της Ένωσης. Εφαρμογή της δυνατότητας «εποικοδομητικής αποχής» και συνέπειες αυτής.

Τίτλος VII: Τα οικονομικά της Ένωσης

- Άρθρο 38 Πόροι της Ένωσης.
- Άρθρο 39 Η αρχή της δημοσιονομικής ισορροπίας της Ένωσης.
- Άρθρο 40 Διαδικασία προϋπολογισμού της Ένωσης.

Τίτλος VIII: Η ανά τον κόσμο δράση της Ένωσης

- Άρθρο 41 Η εκπροσώπηση της Ένωσης στο εξωτερικό.

Τίτλος IX: Η Ένωση και το εγγύς περιβάλλον της

Άρθρο 42 Προνομιακές σχέσεις μεταξύ της Ένωσης και γειτονικών κρατών.

Τίτλος X: Η ιδιότητα μέλους της Ένωσης

Άρθρο 43 Μια Ένωση ανοιχτή προς όλα τα ευρωπαϊκά κράτη της Ευρώπης που επιδεικνύουν αυστηρό σεβασμό προς τις αξίες της και τα θεμελιώδη δικαιώματα και που αποδέχονται τους κανόνες λειτουργίας της.

Άρθρο 44 Διαδικασία ένταξης στην Ένωση.

Άρθρο 45 Αναστολή του δικαιώματος ενός κράτους να είναι μέλος της Ένωσης.

Άρθρο 46 Αποχώρηση από την Ένωση.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Το Μέρος 2ο θα περιέχει τις νομικές βάσεις. Αναλόγως του τομέα, θα ορίζεται ο τύπος αρμοδιότητας (Τίτλος III) και οι εφαρμοστέες πράξεις και διαδικασίες (Τίτλος V), σύμφωνα με όσα αποφασισθούν για το Μέρος 1ο. Για να συμφωνεί το δεύτερο αυτό μέρος της Συνθήκης με το πρώτο θα χρειαστεί να γίνουν ορισμένες τεχνικές τροποποιήσεις.

A. ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

A1. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

- I. Ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων και υπηρεσιών
  1. Εργαζόμενοι·
  2. Ελευθερία εγκατάστασης·
  3. Ελευθερία παροχής υπηρεσιών·
  4. Θεωρήσεις, άσυλο και μετανάστευση, και λοιπές σχετικές με την κυκλοφορία των προσώπων πολιτικές.
- II. Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων
  1. Τελωνειακή ένωση·
  2. Απαγόρευση ποσοτικών περιορισμών.

- III. Κεφάλαια και πληρωμές
- IV. Προσέγγιση των νομοθεσιών

A2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

A3. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

- I. Κανόνες ανταγωνισμού
- II. Κοινωνική πολιτική
- III. Οικονομική και κοινωνική συνοχή
- IV. Γεωργία και αλιεία
- V. Περιβάλλον
- VI. Προστασία του καταναλωτή
- VII. Μεταφορές
- VIII. Διευρωπαϊκά δίκτυα
- IX. Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη

A4. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Πολιτική όσον αφορά την αστυνομία και τη δικαιοσύνη επί ποινικών υποθέσεων.

A5. ΤΟΜΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΔΥΝΑΤΑΙ Η ΕΝΩΣΗ ΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

- I. Απασχόληση
- II. Δημόσια υγεία
- III. Βιομηχανία
- IV. Πολιτιστικά θέματα
- V. Εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση, νέοι.

B. ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

- I. Εμπορική πολιτική
- II. Αναπτυξιακή συνεργασία
- III. Εξωτερικές πτυχές των υπό τα κεφάλαια A1 έως A4 πολιτικών

- IV. Εξωτερική πολιτική και πολιτική κοινής ασφάλειας
  - 1. Εξωτερική πολιτική.
  - 2. Διαχείριση κρίσεων.
- V. Σύναψη διεθνών συμφωνιών.

Γ. ΑΜΥΝΑ

Δ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Θεσμικές και διαδικαστικές διατάξεις· δημοσιονομικές διατάξεις¹.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ : ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Τελευταίος τίτλος : Κατάργηση των προηγούμενων Συνθηκών. Νομική συνέχεια ως προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και την Ευρωπαϊκή Ένωση.
Πεδίο εφαρμογής.
Πρωτόκολλα.
Διαδικασία αναθεώρησης της Συνταγματικής Συνθήκης.
Συνομολόγηση, επικύρωση και έναρξη ισχύος της Συνταγματικής Συνθήκης
Διάρκεια.
Γλώσσες.

---

¹ Το εύρος των θεσμικών και διαδικαστικών διατάξεων στο μέρος αυτό θα εξαρτηθεί από τον βαθμό λεπτομερείας του πρώτου μέρους. Υπάρχει και η δυνατότητα να αναφέρονται οι σχετικές διατάξεις σε διοργανικές μόνο διαδικασίες: στην περίπτωση αυτή, οι διατάξεις περί εσωτερικής εφαρμογής από τα θεσμικά όργανα θα μπορούσαν να περιέχονται σε πρωτόκολλα.

B. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

ΤΙΤΛΟΣ Ι: ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Άρθρο 1

- Απόφαση για την ίδρυση [οντότητας η οποία καλείται Ευρωπαϊκή Κοινότητα, Ευρωπαϊκή Ένωση, Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης, Ενωμένη Ευρώπη].
- Μια Ένωση Ευρωπαϊκών Κρατών η οποία ενώ διατηρεί τις εθνικές ταυτότητες τους, συντονίζει στενά τις πολιτικές τους στο ευρωπαϊκό επίπεδο, και διοικεί ορισμένες κοινές αρμοδιότητες σε ομοσπονδιακή βάση.
- Αναγνώριση της ποικιλομορφίας της Ένωσης.
- Μια ένωση ανοικτή σε όλα τα Ευρωπαϊκά Κράτη τα οποία συμμερίζονται τις αυτές αξίες και δεσμεύονται να τις προαγάγουν από κοινού.

Άρθρο 2

Το άρθρο αυτό ορίζει τις αξίες της Ένωσης: ανθρώπινη αξιοπρέπεια, θεμελιώδη δικαιώματα, δημοκρατία, κράτος δικαίου, ανοχή, σεβασμός των υποχρεώσεων και του διεθνούς δικαίου.

Άρθρο 3

Στόχοι της Ένωσης.

Το άρθρο αυτό καθορίζει τους γενικούς στόχους, όπως:

- διαφύλαξη των κοινών αξιών, συμφερόντων και ανεξαρτησίας της Ένωσης
- προαγωγή της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής
- ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς καθώς και της οικονομικής και νομισματικής Ένωσης.

- προώθηση ενός υψηλού επιπέδου απασχόλησης και ενός υψηλού βαθμού κοινωνικής προστασίας
- ενθάρρυνση της τεχνολογικής και επιστημονικής προόδου
- δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης
- ανάπτυξη μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και μιας πολιτικής άμυνας για την προστασία και προαγωγή των αξιών της Ένωσης στον εξωτερικό κόσμο.

Αυτοί οι αντικειμενικοί στόχοι επιδιώκονται κατά τρόπον ώστε οι αρμοδιότητες απονέμονται εν όλω ή εν μέρει στην Ένωση ή ασκούνται από κοινού με τα κράτη Μέλη.

Άρθρο 4

Ρητή αναγνώριση της νομικής προσωπικότητας της [Ευρωπαϊκής Κοινότητας/Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης, Ενωμένης Ευρώπης.]

ΤΙΤΛΟΣ II : Η ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Άρθρο 5

Το άρθρο αυτό θεσμοθετεί και ορίζει την ιθαγένεια της Ένωσης: κάθε πολίτης ενός κράτους μέλους είναι πολίτης της Ένωσης. Προβλέπει διττή ιθαγένεια, την εθνική ιθαγένεια και την ευρωπαϊκή ιθαγένεια, και χρησιμοποιεί ελευθέρως την μία ή την άλλη, με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με κάθε μία ιθαγένεια.

Το άρθρο απαριθμεί τα δικαιώματα που συνάπτονται με την ευρωπαϊκή ιθαγένεια (κυκλοφορία, διαμονή, ψήφος και εκλογιμότητα στις δημοτικές εκλογές και στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, διπλωματική προστασία σε τρίτες χώρες, δικαίωμα αναφοράς, δικαίωμα να απευθύνεται κανείς εγγράφως στα Ευρωπαϊκά Όργανα και να λαμβάνει απάντηση στη γλώσσα του).

Το άρθρο ορίζει την αρχή τη μη διακρίσεως των πολιτών της Ένωσης λόγω της εθνικής τους ιθαγενείας.

Άρθρο 6

Αυτό το άρθρο θα συνταχθεί σε συνάρτηση με τις εργασίες της Ομάδας Εργασίας για τον Χάρτη.

Μπορεί να έχει ως πρότυπο το άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θα μπορούσε

- είτε να παραπέμπει στον Χάρτη,
- είτε να θέτει την αρχή της ενσωμάτωσης του Χάρτη και να περιέχει τα άρθρα του σε άλλο μέρος της Συνθήκης ή σε ένα ειδικό πρωτόκολλο, προσαρτώμενο στο Σύνταγμα,
- είτε να ενσωματώσει το σύνολο των άρθρων του Χάρτη.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ : ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 7

Το άρθρο αυτό θέτει τις αρχές της δράσης της Ένωσης: η δράση αυτή ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης, εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που απονέμει η Συνθήκη και με σεβασμό των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Άρθρο 8

Ορίζει τον σεβασμό της αρχής σύμφωνα με την οποία κάθε αρμοδιότητα την οποία δεν απονέμει το Σύνταγμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κείται στην αρμοδιότητα των Κρατών Μελών.

Ορίζει την υπεροχή του Δικαίου της Ένωσης, κατά την άσκηση των εξουσιών οι οποίες της απονέμονται.

Θα ορίζει τους κανόνες αποτελεσματικού ελέγχου της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Προς τον σκοπό αυτό θα μνημονεύεται ο ρόλος των Εθνικών Κοινοβουλίων.

Καθορίζει τους κανόνες που διέπουν την προσαρμογή του συστήματος (άρθρο 308).

Ορίζει την υποχρέωση καλή τη πίστει συνεργασίας των Κρατών μελών έναντι της Ένωσης καθώς και την αρχή βάσει της οποίας τα Κράτη μέλη εφαρμόζουν την πράξεις των Οργάνων.

Άρθρο 9

Το άρθρο αυτό απαριθμεί τις κατηγορίες αρμοδιοτήτων της Ένωσης.

Άρθρο 10

Το άρθρο αυτό προσδιορίζει τους τομείς αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης.

Άρθρο 11

Το άρθρο αυτό προσδιορίζει τους τομείς συντρέχουσας αρμοδιότητας μεταξύ της Ένωσης και των Κρατών Μελών. Ορίζει την αρχή βάσει της οποίας στο μέτρο που η Ένωση ενεργεί σε αυτούς τους τομείς, τα Κράτη μέλη δεν δύνανται να ενεργούν παρά εντός των ορίων που θέτει η νομοθεσία της Ένωσης.

Άρθρο 12

Η διάταξη αυτή καθορίζει τους τομείς στους οποίους η Ένωση υποστηρίζει ή συντονίζει τη δράση των Κρατών μελών δεν έχει όμως το δικαίωμα να νομοθετεί.

Άρθρο 13

Σε ορισμένους τομείς τα Κράτη μέλη καθορίζουν και θέτουν σε εφαρμογή, στα πλαίσια της Ένωσης, μια κοινή πολιτική σύμφωνα με ειδικές διατυπώσεις. Το άρθρο αυτό θα προσδιορίζει τους τομείς.

ΤΙΤΛΟΣ IV : ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 14

Το άρθρο τούτο:

- ορίζει ότι η Ένωση έχει ένα ενιαίο θεσμικό πλαίσιο,
- προβλέπει ότι το πλαίσιο αυτό εξασφαλίζει τη συνοχή και τη συνέχεια των πολιτικών και δράσεων που διεξάγονται για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης – τόσο των δράσεων στους τομείς αρμοδιότητας που ανατίθενται εν όλω ή εν μέρει στην Ένωση, όσο και στους τομείς όπου οι αρμοδιότητες ανήκουν στα κράτη μέλη, τα οποία τις ασκούν από κοινού,
- απαριθμεί τα Όργανα της Ένωσης,
- διατυπώνει την αρχή ότι κάθε Όργανο ενεργεί εντός των ορίων των εξουσιών που του αναθέτει η Συνθήκη, σύμφωνα με τις διαδικασίες, υπό τους όρους και για τους σκοπούς που προβλέπει αυτή σε καθένα τομέα,

- επιτάσσει στα Όργανα να εφαρμόζουν και να προωθούν την ανοιχτή, αποτελεσματική και λιτή διοικητική λειτουργία,
- διατυπώνει την αρχή της καλής τη πίστει συνεργασίας στις μεταξύ των Οργάνων σχέσεις.

Άρθρο 15

Το άρθρο τούτο ορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, τη σύνθεσή του και τα καθήκοντά του.

Άρθρο 15α

Αφού συζητηθεί από τη Συνέλευση, το άρθρο τούτο θα μπορούσε να ορίζει τη διάρκεια της θητείας και τον τρόπο διορισμού της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το ρόλο και τις ευθύνες της.

Άρθρο 16

Το άρθρο τούτο καθορίζει τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα μέλη του οποίου εκλέγονται με άμεση και καθολική ψηφοφορία.

Απαριθμεί επίσης τις εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μεταξύ των οποίων τη δυνατότητα να διατυπώσει πρόταση μομφής κατά της Επιτροπής για τη διαχείρισή της, ορίζει δε τη διαδικασία και τις συνέπειες μιας τέτοιας ενέργειας.

Άρθρο 17

Το άρθρο τούτο καθορίζει τη σύνθεση και τις εξουσίες του Συμβουλίου, θα μνημονεύει δε και τις συνθέσεις του.

Άρθρο 17α

Η διάταξη αυτή θα καθορίζει τον κανόνα που διέπει την ανάθεση της Προεδρίας του Συμβουλίου, το ρόλο και τις ευθύνες της, καθώς και τη διάρκεια της θητείας της.

Άρθρο 18

Το άρθρο αυτό θα περιέχει τις διατάξεις τις σχετικές με τη σύνθεση και τις εξουσίες της Επιτροπής (συμπεριλαμβανομένου και του αποκλειστικού δικαιώματος πρωτοβουλίας που διαθέτει). Ανάλογα με το τί θα αποφασίσει η Συνέλευση, θα προβλέπει είτε ένα Σώμα με περιορισμένη σύνθεση, είτε μια πολυμελέστερη Επιτροπή, οπότε και θα προσδιορίζει τους κανόνες λήψης αποφάσεων.

Άρθρο 18α

Η διάταξη αυτή θα καθορίζει το ρόλο και τον τρόπο διορισμού της Προεδρίας της Επιτροπής.

Άρθρο 19

Το άρθρο αυτό (που θα διατυπωθεί ανάλογα με την πορεία των εργασιών της Συνέλευσης) θα μνημονεύει τη δυνατότητα θεσμοθέτησης ενός Συνεδρίου των Λαών της Ευρώπης, θα προβλέπει τη σύνθεσή του και τη διαδικασία ορισμού των μελών του, και θα ορίζει τις εξουσίες του.

Άρθρο 20

Το άρθρο τούτο ορίζει τη σύνθεση και τις εξουσίες του Δικαστηρίου (συμπεριλαμβανομένου του Πρωτοδικείου) και θα απαριθμεί τις κυριότερες δυνατότητες προσφυγής σε αυτά.

Άρθρο 21

Η διάταξη αυτή ορίζει τη σύνθεση και τις εξουσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και την εντολή καθηκόντων του.

Άρθρο 22

Το άρθρο αυτό θα μπορούσε να ορίζει τη σύνθεση και την αποστολή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, καθώς και τη σύνθεση του Συμβουλίου των Διοικητών και του Διοικητικού Συμβουλίου της.

Άρθρο 23

Η διάταξη αυτή θα πρέπει να προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή επικουρούνται από μια Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και μια Επιτροπή των Περιφερειών, με συμβουλευτικά καθήκοντα.

ΤΙΤΛΟΣ V : ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 24

Το άρθρο τούτο απαριθμεί τα διάφορα μέσα που διαθέτουν τα Όργανα της Ένωσης για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 25

Σαφής περιγραφή της νομοθετικής διαδικασίας της Ένωσης : διαδικασίες έκδοσης νόμων και νόμων-πλαίσιο κλπ.

Άρθρο 26

Σαφής περιγραφή των διαδικασιών έκδοσης αποφάσεων, κλπ.

Άρθρο 27

Περιγραφή των διαδικασιών υλοποίησης από την Ένωση των πράξεων που απαριθμούνται στο άρθρο 24, καθώς και των μέσων εποπτείας της εκτέλεσής των.

Άρθρο 28

Περιγραφή των διαδικασιών υλοποίησης από την Ένωση των υποστηρικτικών δράσεων (συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων), καθώς και των μέσων εποπτείας της εκτέλεσής των.

Άρθρο 29

Το άρθρο αυτό θα περιγράφει τις διαδικασίες εφαρμογής στον τομέα της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας.

Άρθρο 30

Το άρθρο αυτό θα περιγράφει τις διαδικασίες εφαρμογής στον τομέα της Κοινής Πολιτικής Άμυνας.

Άρθρο 31

Το άρθρο αυτό θα περιγράφει τις διαδικασίες εφαρμογής της πολιτικής στον τομέα της Αστυνομίας και της Ποινικής Δικαιοσύνης.

Άρθρο 32

Η διάταξη αυτή θα πρέπει να ορίζει:

- τις προϋποθέσεις της εγκαθίδρυσης ενισχυμένης συνεργασίας στα πλαίσια της Συνθήκης,
- ενδεχομένως, τους τομείς της Συνθήκης όπου δεν χωρεί ενισχυμένη συνεργασία,
- την αρχή της εφαρμογής των οικείων διατάξεων της Συνθήκης για τη θέσπιση των πράξεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της ενισχυμένης συνεργασίας,
- τις υποχρεώσεις των κρατών που συμμετέχουν και εκείνων που δεν συμμετέχουν σε μια δεδομένη ενισχυμένη συνεργασία.

ΤΙΤΛΟΣ VI : ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 33

Το άρθρο αυτό καθιερώνει την αρχή της ισότητας των πολιτών της Ένωσης έναντι των θεσμικών οργάνων αυτής.

Άρθρο 34

Το άρθρο αυτό εξαγγέλλει την αρχή της συμμετοχικής δημοκρατίας. Τα θεσμικά όργανα εξασφαλίζουν υψηλό βαθμό διαφάνειας, που καθιστά δυνατή την συμμετοχή των διαφόρων μορφών ενώσεων πολιτών στη ζωή της Ένωσης.

Άρθρο 35

Η διάταξη αυτή θα παραπέμπει σε Πρωτόκολλο με διατάξεις για την εκλογή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου βάσει ενιαίας διαδικασίας σ' όλα τα κράτη μέλη.

Άρθρο 36

Η διάταξη αυτή εισάγει τον κανόνα της δημοσιότητας των νομοθετικών εργασιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όταν το τελευταίο ενεργεί ως νομοθέτης.

Άρθρο 37

Η διάταξη αυτή καθορίζει τους κανόνες ψηφοφορίας για τις συνεδριάσεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, δίνει ορισμό των ειδικών πλειοψηφιών και θέτει σε εφαρμογή τη δυνατότητα εποικοδομητικής αποχής με όλες τις συνέπειες αυτής.

ΤΙΤΛΟΣ VII : ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 38

Η διάταξη αυτή ορίζει ότι ο προϋπολογισμός της Ένωσης χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από ιδίους πόρους. Ορίζει επίσης την ακολουθητέα διαδικασία για την εγκαθίδρυση του συστήματος ιδίων πόρων.

Άρθρο 39

Η διάταξη αυτή περιέχει την αρχή της δημοσιονομικής ισορροπίας και τις σχετικές με τη δημοσιονομική πειθαρχία διατάξεις.

Άρθρο 40

Το άρθρο αυτό

- θα ορίζει ότι όλα τα έσοδα και οι δαπάνες της Ένωσης του κάθε οικονομικού έτους πρέπει να αποτελούν αντικείμενο προβλέψεων οι οποίες θα εγγράφονται στον προϋπολογισμό,
- θα περιγράφει τη διαδικασία έγκρισης του προϋπολογισμού.

ΤΙΤΛΟΣ VIII : Η ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 41

Η διάταξη αυτή θα ορίζει ποιος εκπροσωπεί την Ένωση στις διεθνείς σχέσεις, λαμβανομένων υπόψη των αρμοδιοτήτων που ήδη ασκεί η Κοινότητα.

Βάσει των εργασιών της Συνέλευσης, το άρθρο αυτό θα ορίζει τον ρόλο και την τάξη προβαδίσματος του Υπάτου Εκπροσώπου για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική κοινής ασφάλειας.

ΤΙΤΛΟΣ IX : Η ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΓΓΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ

Άρθρο 42

Το άρθρο αυτό θα μπορούσε να περιέχει διατάξεις για τον ορισμό μιας προνομιακής σχέσης μεταξύ της Ένωσης και γειτονικών κρατών, εφόσον βεβαίως αποφασισθεί η σύναψη μιας τέτοιας σχέσεως.

ΤΙΤΛΟΣ X : Η ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 43

Το άρθρο αυτό εισάγει την αρχή κατά την οποία η Ένωση είναι ανοιχτή για όλα τα ευρωπαϊκά κράτη που ασπάζονται τις αξίες της και θέλουν να τις βιώνουν μαζί της, που σέβονται αυστηρά τα θεμελιώδη δικαιώματα και που δέχονται τους κανόνες λειτουργίας της Ένωσης.

Άρθρο 44

Το άρθρο αυτό ορίζει τη διαδικασία ένταξης νέων κρατών μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 45

Το άρθρο αυτό ορίζει τη διαδικασία αναστολής του δικαιώματος ενός κράτους μέλους να είναι μέλος της Ένωσης εφόσον διαπιστωθεί παραβίαση των αρχών και αξιών της Ένωσης από το εν λόγω κράτος.

Άρθρο 46

Το άρθρο αυτό αναφέρεται στη δυνατότητα καθορισμού διαδικασίας εκουσίας αποχώρησης από την Ένωση ενός κράτους μέλους, με δική του απόφαση, και στις θεσμικές επιπτώσεις μιας τέτοιας αποχώρησης.

ΜΕΡΟΣ 2ο: ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Το Μέρος 2ο θα περιέχει τις νομικές βάσεις. Αναλόγως του τομέα, θα ορίζεται ο τύπος αρμοδιότητας (Τίτλος III) και οι εφαρμοστέες πράξεις και διαδικασίες (Τίτλος V), σύμφωνα με όσα αποφασισθούν για το Μέρος 1ο. Για να συμφωνεί το δεύτερο αυτό μέρος της Συνθήκης με το πρώτο θα χρειαστεί να γίνουν ορισμένες τεχνικές τροποποιήσεις.

ΜΕΡΟΣ 3ο : ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Τελευταίος τίτλος: **Άρθρο x**

Κατάργηση των προηγούμενων Συνθηκών. Νομική συνέχεια ως προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και την Ευρωπαϊκή Ένωση

Άρθρο x + 1

Πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης

Άρθρο x + 2

Πρωτόκολλα: τα προσαρτημένα στη Συνθήκη Πρωτόκολλα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής.

Άρθρο x + 3

Διαδικασία αναθεώρησης της Συνταγματικής Συνθήκης.

Άρθρο x + 4

Έκδοση, επικύρωση και έναρξη ισχύος της Συνταγματικής Συνθήκης.

Άρθρο x + 5

Διάρκεια: η Συνθήκη συνάπτεται για απεριόριστο χρόνο.

Άρθρο x + 6

Γλώσσες: εκείνες στις οποίες έχει συνταχθεί η Συνθήκη και οι οποίες είναι οι αυθεντικές.
